

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od običajne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z novim letom prične „Slov. Gospodar“ svoj 25. tečaj, bode mu tedaj svečano leto, prosimo torej dosežanje p. n. naslovom prijatelje in naročnike „Slov. Gosp.“, naj nam ostanejo še za naprej zvesti ter obnovijo svojo naročbo o pravem času. Komur je mogoče, naj ga priporoča tudi svojim prijateljem v naročbo. Tako cenó in s tacim obilnim blagom ne izhaja noben slovenski, a težko, če še kje kateri nemšk časnik.

„Slov. Gospodar“ izide vsak četrtek na celi poli, dvakrat v mesecu prinese po pol pole priloge, cerkvene ali gospodarske, vmes pa še tudi prilogo inseratov. V ožgled tega je njegova cena celo mala in je mogoča samo, če ima „kat. tiskovno društvo“ obilo udov, kateri doplačajo, kar jej primanjka.

List stane za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta pa 80 kr. Naročnina pošlje se najlažje po poštinih nakaznicah in vzprejema jo upravnistvo „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kdor je bil dosemal že naročnik „Slov. Gospodarja“, olajša močno upravnistvu delo, če prilepí staro adreso na nakaznico ali pa pripiše vsaj številko, ki stoji na desni strani njegove adrese, svojemu imenu, kedar obnavlja naročbo.

Upravnistvo „Slov. Gospodarja“.

0 novem letu.

Da izide 1. številka „Slov. Gospodarja“ prav na novo leto, to se ne izgodi po gostem, tem raji pa vzamemo letos to za dobro znamenje, saj pa tudi nastopi s tem listom svoj 25. tečaj; celih 24 ima že torej za seboj. To je dolga vrsta let in marsikaj je v njih doživelo slov. ljudstvo, z njim pa tudi „Slov. Gospodar“. Kdo bi vse to popisal? Nam tudi dnes ne hodi za to, pač pa smemo reči, da je „Slov. Gosp.“, če že ne v prvi vrsti, vendar pa prav veliko pripomogel k temu, da slov. ljudstvo vsaj za nekaj lažje diha na slov. Štajarji in ni več tako vse v trdih pestéh nemškutarije.

Isto hoče tudi naprej, vselej in tudi v tem 25. tečaju svojem. V trdem boji za narodno življenje je slov. ljudstvu največja zaveza nesloga; ta je last slovanskih ljudstev in žal, da v tem tudi slov. ljudstvo ne dela izjeme. Nje pa „Slov. Gospodar“ ni gojil nikoli, ampak raji se je izognil reči, ki bi jo bile povzročile, vselej in če je korist slov. ljudstva tirljala, da tudi „Slov. Gospodar“ izreče v kaki taki reči svojo misel, storilo se je vselej tako, da tudi taki, ki bi bili radi, niso mogli najti „pezdirlja“ ter z njim zanetiti ognja nesloge. Ne vemo, če in kako dolgo še nam bode mogoče vzdržati mir med rodoljubi, vsaj na Štajarji, kajti na Kranjskem in Goriškem ga že zdavna ni več in je ravno v preteklem letu bilo ondi bojov, ki so nas v dno srca boleli — tega pač, kakor pravimo, ne znamo, toda nam ne more tudi poslej nihče reči, da smo kje, če kedaj pride do razpora, ga mi krivi. Naši predali so bili in so vsem odprti, kedar želé kaj sprožiti, da je na korist slov. ljudstvu. Ne, da bi bili se kedaj temu ustavili, še le prosili smo rodoljube, naj nam pridejo na pomoč, saj vemo, da več oči več vidi in več, ko jih sodeluje pri listu, s tem bolje znamo, da nam ne uide kaj, kar je vredno ali potrebno, da se v listu razpravlja.

Enako prošnjo imamo tudi dnes do naših bralcev in do vseh slov. rodoljubov, naj nam radi poročajo o vsakojakih rečéh, ki se godé izlasti na slov. Štajarji ter jim radi damo obljubo, da njih poročilo ne bode nikdar zastoj, kajti v eni ali drugi obliki prinesemo ga našim bralcem prav gotovo, dokler se ne tiče le kje ene osebe in pa zato morebiti ne kaže, da se spravi v svet, budeč jezo pri bralcih, nikar pa kakih koristi gledé na slov. ljudstvo. Vsako drugo pa nam bode ljubo in nadjamo se jih za to prav obilo. Ob enem pa izrečemo vsem tistim, ki so nam bili že doslej v podporo, rodoljubno zahvalo. Kdor dela, ne za koristi ene ali druge osebe, ampak za celo ljudstvo, njemu je že na tej zavesti veliko plačilo, večje, kakor

mu ga more dati tudi najbogatejše uredništvo in Bog zna, da tacihi ni na slovenskih tleh veliko. Uredništvo ne išče svojih koristi, pač pa želi, da pride „Slovenski Gospodar“ prihodnje leto v vsako hišo, kjer je slov. rodoljub za gospodarja. Lansko leto ni bilo slabo; naši kmetje so blizo vsi napolnili svoje hrame z različnimi pridelki in kakor je podoba, spravijo jih še kolikor, toliko dobro v denar. Tem lažje jim bode torej utrpeli treh borih goldinarjev ter si naročiti „Slov. Gospodarja“, njemu pa bode skrb, da jih celo leto v vsacem tednu razveseli z raznim berilom ter jim bode tudi kazal, kje in kaj da si še utegne kateri gospodar bolje obrniti pri domu, na polji, na senožeti...

Nikakor pa ne pozabimo, da je to leto za slov. ljudstvo še posebej imenitno za voljo volitev v drž. zbor. Na to naj mislijo tisti rodoljubi, katerim more biti ni več treba poduka v političnih stvaréh; če ga ni treba njim zajemati iz tednika, tem več pa ga je še treba v marsikateri vasi slov. gospodarjem. Naj nagovorijo le-te, da si naročijo „Slov. Gospodarja“ ali če so sami premožni, ne pa le-taki gospodarji, naj jim ga naročijo sami; prej ali slej bode pa potlej tudi tem potreba berila, potreba „Slov. Gospodarja“. Marsikateri bi si še tudi naročil list, toda ne zna, kako da bi to naj začel, tudi v tem mu slov. zavedni rodoljub lahko pomaga; naj mu torej ne dene žal tega truda!

Tako pa upamo, da začnemo lahko svoje delo in stopimo z veseljem v novo leto, zato kličemo iz polnega srca vsem našim dosedanjim pa tudi prihodnjim bralcem: veselo novo leto!

Proračun okrajnega zastopa Ptujkega.

Dne 6. decembra 1890 imel je okrajni zastop Ptujski svoj glavni zbor ali veliko skupščino, katera je pretresovala in odobrila proračun za leto 1891.

Ta proračun kaže sledeče številke: Vsi stroški znašajo 68.125 gld. 37 kr., vsi dohodki pa 36.452 fl. 98 kr., primanjkljaj 31.672 fl. 39 kr.

Največ stanejo okrajne ceste, mostovi itd., namreč 29.189 fl. 90 kr., vsprejetišča 2500 gld., popraviljanje mosta na Borlu 1500 gld.

V penzijski zaklad za učitelje mora okraj plačati 1891. leta 12.108 gld. 39 kr., za dela ob Dravi 1016 gld. 59 kr., za Ptujsko gimnazijo 500 gld. itd.

Razun tega se je dovolilo podpore revnim dijakom Ptujke gimnazije posebej 158 gld., za štipendije učiteljskim pripravnikom 250 gld.

Ker so se vsi dolgovi poplačali, znižale so se naklade za 1891. leto za 3%; za okrajne potrebe bode se pobiralo 13%; za penzijski fond za učitelje 7%, skupaj 20%.

Kdor se briga za gospodarstvo okrajnega zastopa, ta bode iz navedenih številk posnel, da ume tudi Slovenec gospodariti in nam ni treba k tujcem hoditi si na posodo po gospodarjev.

Gospodarske stvari.

Vinska kupčija v raznih krajih.

Lani smo pričeli naznanjati ceno vina, kakor se mu je pokazala v jeseni in je poskočila še potlej tudi po raznih krajih različno. Naj še sedaj dostavimo ceno vina v drugih krajih, do srede meseca decembra 1890.

V okolici mesta Nagy-Kanizsa poskočilo je vino zopet za 2 gld. pri 100 litrih. Laniškega vina tu ni več dobiti. Novo postaja čemdalje, tem boljše. Plačujejo ga po 13 do 15 gld. za belo vino; za ruso vino ali šiljer 12—13 fl., za črno 16—26.

V okolici mesta Rnszt posestniki pridno prekopavajo zemljo, kjer bojo v spomladi sadili ameriške trte, zato, ker jim evropske leto za letom hnje ugonablja filoksera. Imajo pa tam mnogo peščene zemlje, katera je bojda dobra tudi za evropske trte, ne da bi je v tej zemlji mogla pokončati trsna uš. Vsled tega upajo Madjari posebno od teh peščenatih zemljišč, katere so bila do sedaj večinoma popolnoma pusté, veliko hasni. Se ve, da se nahajajo pa take zemlje le v ravnici, in če je opravičeno upanje, katero se stavi vanje, hasnilo bode tudi to le malo dosedanjim vinorejcem, katerih vinogradi so bili, kakor so pri nas še sedaj, le v hribih, kjer je taka peščena zemlja le izjema. Tudi tukaj je cena vinu še boljše poskočila; kupei ponujajo 18 gld., a posestniki vina ne dajo izpod cene 20 gld. Vsled tega se domači kupei kateri, kakor se to pri nas godi, vino kupujejo boljše „na borgo“, kujajo; ali kaj jim hasni, ker je tujcev zadosti, kateri ga radi kupujejo! Tudi v Požunski okolici morajo vinski kupei — židje — globlje seči v žepe, če hočejo dobiti vina. Upajo sicer, da njim bode kupčija po prvem pretakanji lahka; navadno se to tudi tako izgodi, ali tudi Madjari vejo dobro vino ceniti. Premožnejši lastniki ne dajo vina izpod 100 gld. za štrtinjak. Ako pomislimo, da se tamošnja vina z našimi Ljutomerskimi gledé kakovosti in trpežnosti ne morejo meriti, moramo pripoznati, da je to lepa cena.

V Nemčiji — ob Renu — imeli so letos slabejšo bratvo, kakor v drugih krajih. „Podbiranje“ se njim ni izpodneslo. Imeli so tudi slabo vreme; v obče se tam zelo pozno bere, navadno še le početkoma meseca novembra; zahteva to tudi grozdna sorta: „mala graševina“, katero tam večinoma gojijo, in ta le pozno dozoreva. Ali letos vinorejci tam z branjem še početkom meseca decembra nič niso bili